

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/938/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6113235377
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6113235377.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, proti odporcom 1/ D. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom T. T., P. XXXX/XX, a 2/ I. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom T. T., P. XXXX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcov VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, so sídlom Bratislava - Staré Mesto, Šafárikovo námestie 7, IČO: 42 362 962, právne zastúpeného splnomocneným advokátom JUDr. Patrikom Podhorským, advokátska kancelária so sídlom Bratislava, Zámocká 36, o zaplatenie 345,03 EUR s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 7C/61/2014-43 zo dňa 19. 5. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd odvolaním napadnutým rozsudkom návrh navrhovateľa zamietol a tomuto náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa návrhom vo veci samej domáhal voči odporcom 1/ a 2/ zaplatenia sumy 345,03 EUR spolu s 8,75 % ročným úrokom z omeškania z dlžnej sumy od 24. 2. 2013 do zaplatenia a náhrady trov konania z titulu neuhradených záväzkov odporcov vyplývajúcich zo zmluvy o revolvingovom úvere č. 8200029146 zo dňa 1. 4. 2010 (ďalej aj „Zmluva o revolvingovom úvere“), ktorú uzatvoril navrhovateľ s odporcom 1/, pričom odporkyňa 2/ k záväzku odporcu 1/ pristúpila v zmysle ust. § 533 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“). Okresný súd po vykonanom dokazovaní nepovažoval návrh navrhovateľa za dôvodný, keď hoci mal za preukázané uzatvorenie Zmluvy o revolvingovom úvere, poskytnutý revolvingový úver považoval za bezúročný a bez poplatkov pre absenciu náležitostí podľa § 4 ods. 2 písm. g/ a j/ zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ZSÚ“). V tejto súvislosti uviedol, že uvedenie predpokladanej výšky ročnej percentuálnej miery nákladov nespĺňa podmienku v zmysle § 4 ods. 2 písm. j/ ZSÚ, keď spotrebiteľ má byť pri uzavretí zmluvy informovaný o všetkých podstatných informáciách, ktoré by mohli prípadne ovplyvniť jeho rozhodnutie, či do zmluvného vzťahu vstúpi alebo nie. Uďaj označený ako „predpokladaný“ spôsobuje stav právnej neistoty spotrebiteľa, kedy si sám nevie vytvoriť názor, či je zmluvný vzťah pre neho výhodný alebo nie. Chýba tiež údaj o konečnej splatnosti revolvingového úveru (§ 4 ods. 2 písm. g/ ZSÚ), pretože údaje o splatnosti sú v oznámení veriteľa o schválení úveru uvedené len pre úver a nie pre revolvingový úver. Zároveň uviedol, že zmluvnými stranami dojednané úroky z revolvingového úveru vo výške 76,22 % ročne sú v rozpore s dobrými mravmi, keď súd na internetovej stránke Národnej banky Slovenska zistil, že v čase od januára 2010 do júla 2010 boli spotrebiteľské úvery poskytované za úrok vo výške od 7 % až do 8 % ročne (ak išlo o domácnosti) a v prípade nefinančných spoločností to bol úrok len vo výške od 3,5 % až do 4 % ročne. Ročná úroková sadzba v predmetnej zmluve vo výške 76,22 % je takmer desaťnásobne vyššia (takmer 1 000 % „základnej“ úrokovej sadzby), čo je nepochybne v hrubom rozpore s dobrými mravmi a ako taká je táto časť zmluvy absolútne neplatná. Na základe uvedeného, nakoľko okresný súd zo splátkového

kalendára zistil, že odporcovi 1/ bol poskytnutý revolvingový úver vo výške 420 EUR a celkom odporcovia 1/ a 2/ navrhovateľovi zaplatili až sumu 645,41 EUR, okresný súd návrh navrhovateľa v plnom rozsahu zamietol. Navrhovateľovi, ktorý si právo na náhradu trov konania síce uplatnil, avšak v konaní nebol úspešný, okresný súd náhradu trov konania nepriznal.

Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. Uviedol, že záver okresného súdu o rozpore dojednaných úrokov s dobrými mravmi je v prvom rade v rozpore s ust. § 53 ods. 6 OZ v znení účinnom ku dňu 1. 4. 2010, v zmysle ktorého platí, že ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov a nejde o spotrebiteľský úver podľa zákona o spotrebiteľských úveroch nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú bankami za spotrebné úvery v mieste bydliska spotrebiteľa a v čase uzavretia zmluvy. Nakoľko však účastníkmi uzatvorená zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, aplikuje sa na ňu ust. § 3 ods. 10 ZSÚ, v zmysle ktorého odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru nesmie prevýšiť výšku ustanovenú nariadením vlády č. 238/2008 Z. z., t. j. 79,08 % ročne. Aplikácia právneho inštitútu „dobré mravy“ neprichádza potom do úvahy, keďže ust. § 3 ods. 10 ZSÚ má povahu lex specialis k ustanoveniam Občianskeho zákonníka a pokiaľ účastníkmi dojednaná výška úrokov je nižšia ako 79,08 % ročne nemožno konštatovať rozpor dojednaní o úrokoch z úveru so zákonom. Ďalej poukázal na skutočnosť, že súčasťou Zmluvy o revolvingovom úvere bolo i oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, ktoré z právneho hľadiska predstavuje potvrdenie o akceptácii predloženého návrhu na uzatvorenie zmluvy. Predmetné oznámenie v otázke konečnej splatnosti úveru vyjadruje skutočnosť, ktoré plynú z bodu 5 a 6 zmluvy, pričom exaktný údaj o konečnej splatnosti úveru je zhodný s dátumom splatnosti poslednej splátky. Pokiaľ pritom okresný súd uvádza, že Zmluva o revolvingovom úvere obsahuje len údaj o konečnej splatnosti úveru a nie je uvedený tejto údaj v prípade revolvingového úveru, ktorý je predmetom tohto konania, je potrebné uviesť, že v prejednávacom prípade revolving odporcom poskytnutý nebol. Poukazovať preto na absenciu údaj, ktorý sa týka iba možnosti poskytnutia navýšenia úveru (revolvingu) je preto absolútne neopodstatnené. Pokiaľ sa jedná o argumentáciu okresného súdu o absencii údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej aj „RPMN“) v zmluve, navrhovateľ uviedol, že údaj o RPMN je v žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru uvedený, s tým, že je ho potrebné vykladať tak, že ide o maximálnu hodnotu RPMN, pri ktorej je odporca ochotný zmluvu uzatvoriť. Keďže skutočná hodnota RPMN je rovnaká ako v akceptácii návrhu zo strany navrhovateľa, hovoriť o absencii tohto dojednaní v zmluve je neopodstatnené. Vzhľadom na uvedené navrhol odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu zmeniť a návrhu navrhovateľa v plnom rozsahu vyhovieť, prípadne rozsudok okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporca 1/ sa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa plne stotožnil so závermi okresného súdu, že pre revolvingový úver, ktorý je predmetom konania, chýba relevantný údaj o RPMN, ako aj údaj o konečnej splatnosti revolvingového úveru, ktorý je v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi uvedený len vo vzťahu k zmluve o úvere. Vzhľadom na uvedené navrhol odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť.

Odporkyňa 2/ vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľa nepodala.

V priebehu odvolacieho konania vstúpil do konania na stranu odporcov 1/ a 2/ vedľajší účastník, ktorý vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa, po tom, čo posúdil zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania ako spotrebiteľský, sa plne stotožnil so závermi okresného súdu o tom, že navrhovateľom uplatnené zmluvné úroky sú rozporné s dobrými mravmi. Ďalej uviedol, že Zmluva o revolvingovom úvere neobsahuje náležitosti vymenované v § 11 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, preto sa s poukazom na § 11 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Záver svojho písomného vyjadrenia vedľajší účastník venoval účelnosti trov vedľajšieho účastníka v konaní.

Krajský súd, ako súd odvolací, odvolanie prejedal a napadnuté rozhodnutie okresného súdu preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O. s. p.“), bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu odvolací súd podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. zrušil a vec v tomto rozsahu vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. (odvolací) súd rozhodnutie zruší, len ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Odvolací súd preskúmaním súdneho spisu zistil, že navrhovateľ sa návrhom vo veci samej domáhal voči odporcom 1/ a 2/ zaplata sumy 345,03 EUR s príslušenstvom z titulu neuhradených záväzkov odporcov vyplývajúcich zo zmluvy o revolvingovom úvere č. 8200029146 zo dňa 1. 4. 2010, ktorú zmluvu uzatvoril navrhovateľ s odporcom 1/, pričom odporkyňa 2/ k záväzku odporcu 1/ pristúpila. Okresný súd návrh navrhovateľa zamietol po zistení, že odporcovi 1/ poskytnutý revolvingový úver vo výške 420 EUR je bezúročný a bez poplatkov (§ 4 ods. 3 ZSÚ), keď Zmluva o revolvingovom úvere neobsahuje údaj o RPMN, ale len údaj o predpokladanej výške RPMN, čo však nie je naplnením písm. j/ ods. 2 § 4 ZSÚ a zároveň neobsahuje ani údaj o konečnej splatnosti poskytnutého revolvingového úveru (§ 4 ods. 2 písm. g/ ZSÚ). Ďalej uviedol, že účastníkmi dojednaný úrok z revolvingového úveru (vo výške 76,22 % ročne) takmer desaťnásobne prekračuje základnú úrokovú sadzbu bánk pri poskytovaní spotrebiteľských úverov domácnostiam, ktorá sa pohybovala v rozmedzí od 7 do 8 % ročne, preto je Zmluva o revolvingovom úvere v časti dojednaní o zmluvných úrokoch absolútne neplatná. Nakoľko zo splátkového kalendára okresný súd zistil, že navrhovateľ odporcovi 1/ poskytol finančné plnenie vo výške 420 EUR a odporcovia 1/ a 2/ navrhovateľovi vrátili sumu vo výške 645,41 EUR, t. j. viac, ako odporca 1/ od navrhovateľa obdržal, okresný súd návrh navrhovateľa zamietol.

S vyššie uvedeným záverom okresného súdu sa však odvolací súd stotožniť nemohol, keď konštatuje, že okresný súd nedostatočne zistil skutkový stav veci a následne vec nesprávne právne posúdil. V prvom rade je totiž potrebné uviesť, že ako už na to v odvolaní správne poukázal i navrhovateľ, z návrhu na začatie konania ako aj z listinných dôkazov, ktoré navrhovateľ s týmto návrhom na začatie konania okresnému súdu predložil, vyplýva, že odporcovi 1/ zo strany navrhovateľa nebol poskytnutý revolvingový úver vo výške 420 EUR, ale mu bol poskytnutý úver na uvedenú sumu a následne i služba odkladu troch po sebe nasledujúcich splátok. Tento záver možno vyvodit' z už spomínaného návrhu na začatie konania, v ktorom sa uvádza, že odporcovi 1/ bol poskytnutý úver vo výške 420 EUR, poskytnutý úver sa odporca zaviazal splatiť spolu s úrokom v 42 mesačných splátkach vo výške 22,51 EUR a do okamžitej splatnosti úveru uhradil len sumu 580,86 EUR. Uvedené pritom vyplýva aj z listinného dôkazu karta klienta (č. l. 10 spisu), kde je uvedené, že odporcovi 1/ bola poskytnutá čiastka 420 EUR, nominálna výška úveru je 945,42 EUR, súčet nominálnych revolvingov 0,00 EUR, počet jednoduchých revolvingov 0, počet dvojitych revolvingov 0 a počet dodatočných revolvingov 0. Rovnako bolo z predmetného listinného dôkazu zistené, že navrhovateľ si voči odporcom 1/ a 2/ účtoval poplatok za odklad splátok vo výške 45,02 EUR. Po preskúmaní Zmluvy o revolvingovom úvere (na čl. 6 súdneho spisu) potom možno konštatovať, že obsahom predmetnej zmluvy sú až tri samostatné dvojstranné právne úkony. Zmluva o úvere na sumu 420 EUR, zmluva o revolvingovom úvere na sumu 221,50 EUR a dohoda o poskytnutí odkladu splátok. Napriek skutočnosti, že odporca 1/ s navrhovateľom všetky tri vyššie citované zmluvy uzatvoril, peňažné prostriedky mu boli poskytnuté len na základe zmluvy o úvere a zároveň mu bola poskytnutá i služba odkladu troch splátok. Pokiaľ teda okresný súd svoje rozhodnutie založil na skutočnosti, že Zmluva o revolvingovom úvere, pokiaľ sa jedná o časť týkajúcu sa revolvingového úveru, neobsahuje náležitosti podľa písm. g/ a j/ ods. 2 § 4 ZSÚ, v dôsledku čoho sa poskytnutý revolvingový úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, a to napriek skutočnosti, že revolvingový úver odporcovi 1/ poskytnutý nebol, uvedený záver okresného súdu, je pre rozhodnutie prejednávanej veci irelevantný. Okresný súd totiž mal svoju pozornosť zamerať na splnenie náležitostí len tej časti Zmluvy o revolvingovom úvere, ktorá sa týkala zmluvy o úvere a dohody o poskytnutí služby, keď práve úver (nie revolvingový) a služba odkladu troch splátok, boli odporcovi 1/ poskytnuté. Z obdobných dôvodov pritom nemôže obstať i záver okresného súdu, že účastníkmi dojednané úroky vo výške 76,22 % ročne sú rozporné s dobrými mravmi. Preskúmaním obsahu Zmluvy o revolvingovom úvere totiž možno zistiť, že účastníkmi dojednaný úrok vo výške 76,22 % ročne sa týka revolvingového úveru, zatiaľ čo pri úvere si účastníci dojednali ročnú úrokovú sadzbu vo výške 70,05 %, ktorej súlad s dobrými mravmi sa však predmetom skúmania okresného súdu nestal.

Vzhľadom na uvedené, nakoľko okresný súd nedostatočne zistil skutkový stav veci a následne vec nesprávne právne posúdil, neostávalo odvolaciemu súdu nič iné len odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Po vrátení veci bude úlohou okresného súdu preskúmať zákonné náležitosti tej časti Zmluvy o revolvingovom úvere, ktorá sa týka poskytnutého úveru a služby odkladu splátok, vrátane skúmania, či

účastníkmi dojednaný úrok z úveru vo výške 70,05 % je (alebo naopak nie je) rozporný s dobrými mravmi. K odvolacej argumentácii navrhovateľa poukazujúcej na skutočnosť, že ustanovenie ods. 10 § 3 ZSÚ je k ustanoveniu § 39 OZ pojednávajúcom o dobrých mravoch v postavení *lex specialis* je totiž nutné uviesť, že existencia ust. § 3 ods. 10 ZSÚ, v zmysle ktorého ustanovenia odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru nesmie prevýšiť výšku ustanovenú nariadením vlády, nevylučuje všeobecný súd z možnosti posudzovania výšky dojednanej odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úroku aj cez prizmu dobrých mravov. Nemožno totiž opomenúť, že dobré mravy sú pojmom inherentným s právnym poriadkom, nakoľko samotné dobré mravy len dopĺňajú písané normy pozitívneho práva o vyvážený a spravodlivý širší rámec založený na analýze oprávnených záujmov. Stoja na úrovni nepísaného práva, ktorého hlavné zložky predstavujú všeobecné právne zásady a všeobecne uznávané normy morálky. Systém pozitívneho práva je tak zabezpečený (všeobecnou) dimenziou spravodlivosti. V zmysle uvedeného sa aj na výšku odplaty za poskytovanie finančných prostriedkov je potrebné pozeráť nie len z hľadiska platnosti jej dojednania v zmysle už vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 3 ods. 10 ZSÚ, ale aj z hľadiska toho, či takto dojednaná odplata v podobe úrokov z úveru neodporuje všeobecnej predstave primeranosti za zachovania základných zásad na ktorých je občianske právo postavené, t. j. (okrem iného) i na zachovaní zásady ekvity. Pritom platí, že neprimerane vysoký úrok je nepochybne v rozpore s dobrými mravmi.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.